

Ljubljana, 3. april 2017

Komentarji Asociacije na Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev

Uvodna pojasnila

Spoštovani,

V nadaljevanju vam pošiljamo komentarje Asociacije, društva nevladnih organizacij in samostojnih ustvarjalcev na področju kulture in umetnosti k 3. členu Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (ZUPJS), ki spreminja zdajšnji 14. člen omenjenega zakona.

V Asociaciji smo vrsto let opozarjali na nepravilno ureditev 14. člena, ki je samozaposlenim v kulturi pripisoval t.i. fiktivne prihodke v primeru nedoseganja 75 odstotkov bruto minimalne plače. Posledično je bil najšibkejšim samozaposlenim v kulturi močno otežen dostop do socialnih transferjev. Na to smo leta 2015 opozorili tudi varuhinjo človekovih pravic, ki je nato na našo pobudo vložila ustavno presojo omenjenega člena. Ustavno sodišče je našim argumentom pritrdilo.

Veseli nas, da ste se odločili skladno s sklepom ustavnega sodišča anomalijo v zakonu odpraviti. Načeloma predlog, ki ste ga pripravili, pozdravljamo, vseeno pa v nadaljevanju predlagamo nekaj manjših sprememb, za katere verjamemo, da bodo lahko izboljšali pogoje za delovanje samozaposlenih v kulturi, hkrati pa v ničemer ne nasprotujejo logiki zakonskega predloga.

Komentarji in pripombe

K 3. členu

K drugemu odstavku 14. člena se doda: »z bančnimi izpiski, bilancami, dohodninskimi napovedmi, računi, pogodbami in podobnimi listinami«

Drugi odstavek 14. člena se torej v celoti glasi:

»(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko oseba izpodbija zakonsko domnevo upoštevanja dohodka iz dejavnosti v višini 75% bruto minimalne plače tako, da z bančnimi izpiski, bilancami, dohodninskimi napovedmi, računi, pogodbami in podobnimi listinami dokazuje, da izkazuje dohodek iz dejavnosti v višini, različni od 75% bruto minimalne plače.«

Obrazložitev

Sedanja dikcija predloga zakona breme dokazovanja realnega dohodka prenaša na posameznika, ne pa center za socialno delo (CSD). Od odločitve ustavnega sodišča julija 2016 o neustavnosti tega člena zakona (ki je že omogočala individualno dokazovanje realnega prihodka), so CSD po naših informacijah od posameznikov zahtevali, da realen prihodek dokažejo s sodnim izvedencem, pri čemer niti ni bilo jasno, ali se bo njegovo plačilo

DRUŠTVO ASOCIACIJA
—društvo nevladnih organizacij in
samostojnih ustvarjalcev na
področju kulture in umetnosti

PISARNA
Dalmatinova 4, 1000 Ljubljana

SEDEŽ
Metelkova 6, 1000 Ljubljana

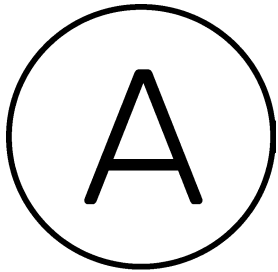
+386 (0)1 4341 244
+386 (0)51 773 611

info@asociacija.si
www.asociacija.si

DAVČNA ŠTEVILKA
38450666 (nismo dav. zav.)

MATIČNA ŠTEVILKA
1768875

TRR
SI56 61000 0014575 664
(pri DH d.d.)

S	O
---	---

C	I
---	---

A

C	I
---	---

J	A
---	---

lahko štelo med stroške postopka (in torej izvedenec ne bo strošek posameznika).

Menimo, da z bolj jasno opredelitvijo, kako lahko posameznik dokaže realen dohodek (ki sodnega izvedenca sicer dopušča, ni pa to prva pot, temveč zgolj izjema), pustimo manj prostora stihijskim odločitvam posameznega CSD ter zagotavljamo uveljavljanje enotne prakse za vse. Hkrati zagotovimo tudi to, da socialno najšibkejši del samozaposlenih ni podvržen potencialnim dodatnim stroškom postopka, ta pa ostaja pregleden, jasen in splošno dostopen.

Hkrati s tem tudi jasneje omogočimo tistim, ki so status šele pridobili (praviloma mladi in posledično še bolj prekarizirani), da lahko tudi v primeru, da še niso oddali letne dohodninske napovedi, svoj realni dohodek dokazujejo že po krajšem obdobju delovanja (denimo zadnjih treh mesecih, kot je uveljavljena praksa za socialne transferje). S tem onemogočimo tolmačenje zakona, da tisti, ki poslovanje šele začenjajo (kot to izhaja iz prvega odstavka tega zakona), ne morejo biti upravičeni do realnega obračuna dohodkov, temveč se jim še vedno pripiše fiktivni prihodek.